

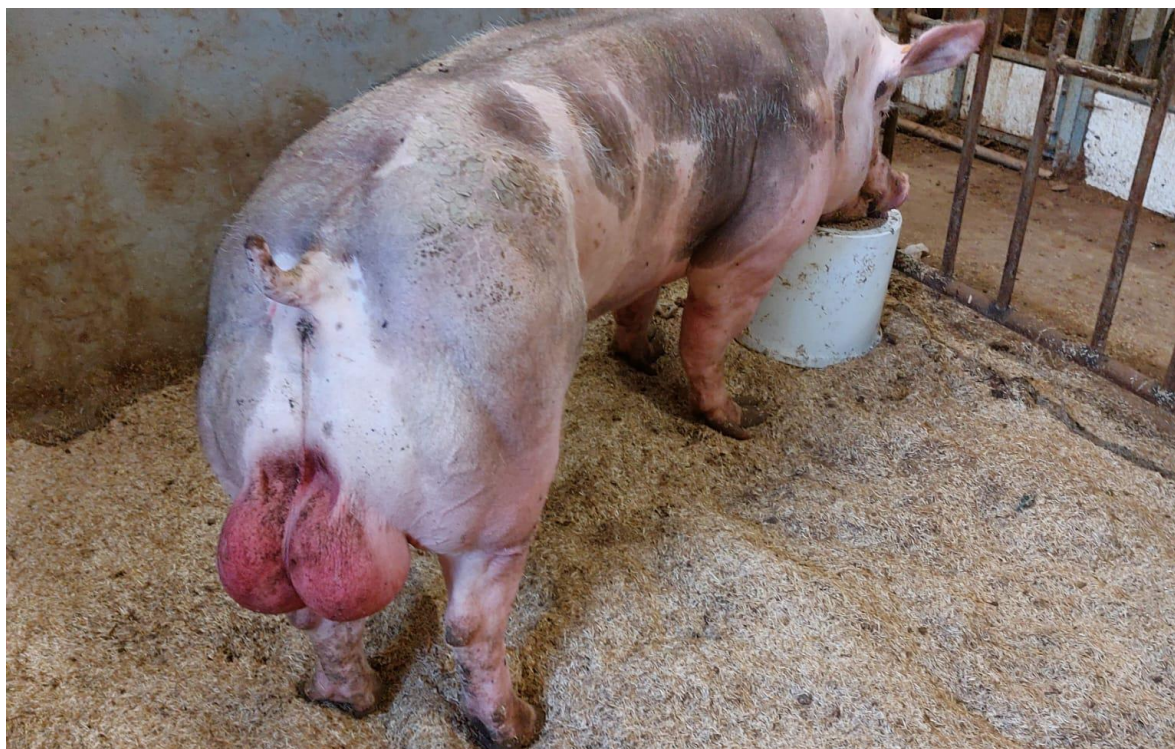
Beer in de kijker Beer Bikky, vertegenwoordiger van doorgedreven fokkerij op groei en voederopname

Beer Bikky van fokker Luk Vermeiren is er het voorbeeld bij uitstek van dat een uitstekende groei kan gecombineerd worden met een uitstekende voederconversie.

Lezers die de tweemaandelijks predikaten top 5 opvolgen, hebben al kunnen vaststellen dat fokproducten uit de stal van Luk Vermeiren uit Rijkvorschel met het predikaat 'Optimal' regelmatig domineren. Zijn beren kun je herkennen aan de letter 'V' in het stamboeknummer (zie tabel Top 5).

Doorgedreven fokkerij op uniforme jeugd- en vleesvarkensgroei

Het moet nu ongeveer 10 jaar geleden zijn dat Luk Vermeiren de beer Pachter van Venetië kocht van naburige fokker Tony Delcroix. Deze beer maakte in de Kempen furore bij de zeughouders die op cijfermateriaal in de vleesvar-

Beer in de kijker: Bikky 201V0909 van fokker Luk Vermeiren, eigenaar: KI Vermeiren uit Rijkvorschel. Foto: VPF

Top 5 per predikaat van beren afgetest in 2022.2 (volledige lijst raadpleegbaar op www.vpfo.be)

Beer	Stambknr.	Vader	Type	N	JG	DVO	DG	VC	SLKW	Betr.	TI	KSI	Betr.	Eigenaar
Piétrain OPTIMAL PRIME														
Biden Ter Ganzendries	202C682	Zjuul Ter Ganzendries	KI	19	101	91	109	130	133	0.882	OPS	131,4	0,567	K.I. Clincke Bart & Paul
Droomus Van De Blomberg	213P103	Alvo	KI	21	150	145	154	104	120	0.856	OPS	118,8	0,478	Ki Centrum Blomme Bvba
Bizar Van Venetie	201E100	Amadeus Van Venetie	KIG	17	124	73	107	132	130	0.854	OPS	120	0,548	Delcroix Tony
Batman Van De Kapellenhoek	204D563	Wibo Ter Ganzendries	KI	46	100	107	108	117	138	0.916	OPS	117,1	0,585	K.I. Clincke Bart & Paul
Daciano Van 'T Lindenerf	213X002	Wechter Nn De Grosage	KIG	20	113	103	100	104	127	0.879	OPS	108,3	0,596	De Wispelaere Chris
Piétrain OPTIMAL														
Bikky	201V0909	Waps	KIG	25	147	159	193	121	109	0.900	OS	121,5	0,678	Vermeiren Luk
Barco	201V933	Waps	KIG	23	128	143	181	119	109	0.896	OS	94,7	0,679	Vermeiren Luk
Dries Ter Ganzendries	212C704	Warner	KIG	24	106	114	119	120	114	0.907	OS	152,9	0,683	K.I. Clincke Bart & Paul
Baden	201V854	Vardan	KI	21	119	145	157	106	110	0.872	OS	107,9	0,503	Vermeiren Luk
Dap	211V160	Waps	KI	24	111	140	146	110	112	0.871	OS	91,6	0,604	Vermeiren Luk
Piétrain PREMIUM														
Biker Van De Kapellenhoek	204D564	Wibo Ter Ganzendries	KI	23	89	91	87	124	143	0.873	PS	110,7	0,498	K.I. Clincke Bart & Paul
Bosco Van 'T Velpenhof	202D606	Zabby Ter Ganzendries	KI	22	83	88	87	122	132	0.890	PS	117,9	0,559	De Wispelaere Chris
Bastro	201V915	Zakir	KIG	22	116	90	94	115	125	0.881	PS	132,4	0,631	Vermeiren Luk

VPF en de onderzoeksgroep Huisdierengenetica kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor rechtstreekse of onrechtstreekse schade als gevolg van het gebruik van bovenstaande gepubliceerde cijfers.

In bijgevoegde tabel vind je de berekening van de fokwaardeschatting van de Vlaamse Piétrain Fokkerij (VPF). Het gaat om beren die in maart en april 2022 (seizoen 2022.2) zijn afgetest in Rumbeke. Onder 'TI' bevinden zich 3 predikaten/labels. Optimal Prime (OPS) is het predikaat dat toegekend wordt aan het topsegment onder de VPF-beren. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor zowel levensgroei, voederconversie als slachtkwaliteit. Optimal (OS) is het predikaat dat toegekend wordt aan de beren voor optimale en efficiënte productie van Belgische vleesvarkens. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor groei en voederconversie, met een standaardfokwaarde voor slachtkwaliteit. Premium (PS) is het predikaat dat toegekend wordt aan beren die garant staan voor een hoog vleespercentage en een uitstekende conformatie bij de nakomelingen. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor slachtkwaliteit en voederconversie, met een standaardfokwaarde voor groei.

Type: type onderzoek: KI: Nakomelingenonderzoek voor beren op basis van gekruiste nakomelingen; KIG: nakomelingenonderzoek voor beren op basis van gekruiste nakomelingen en het eigen genotype op SNIP chip; N: aantal onderzochte nakomelingen; JG: fokwaarde voor jeugdgroei aan de hand van het gewicht bij opzet in de vleesvarkensstal; DVO : fokwaarde voor dagelijkse voederopname (cijfer boven 100 is gunstig) DG: fokwaarde voor levensgroei; VC: fokwaarde voor voederconversie; SLKW : fokwaarde voor karkaskwaliteit gemeten met Autofom (cijfer boven 100 is gunstig); BETR: betrouwbaarheid van de gegevens: onbetrouwbaar=0, zekerheid=1; KSI: is de totaalindex waar de kraamstaltenmerken vitaliteit, % balbreuken en % zwemmers bij de nakomelingen ingewogen word; STATUS: (A): aanwezig op KI-centrum, (*): beer was reeds verwijderd van KI-centrum op moment van de berekening van de fokwaarde. Berekeningen met behulp van het Single-Step-Genomisch-BLUP-systeem. Berekeningen door Onderzoeksgroep Huisdierengenetica, Departement Biosystemen, KULeuven in opdracht van VPF.

Een alternatieve visie op voederconversie

Voederconversie kan je op 2 manieren uitdrukken.

Enerzijds kan je het uitdrukken als de hoeveelheid voer die een varken nodig heeft om een kilo te verzwaren of te groeien. In deze benadering is de visie van de fokkers dat magervleesaanzet 5 x minder voer kost dan eenzelfde hoeveelheid vet aanzetten, waarbij men dan ook 5 x meer focus legt op het verhogen van de mager vleesaanzet. Op die manier probeert men onrechtstreeks de voederconversie te verbeteren. De consequentie van deze benadering is dat er een zware druk tegen dagelijkse voederopname is. Dit was een tijd terug in grote lijnen de historische benadering binnen de Belgische stamboekfokkerij.

Anderzijds kan je de voederconversie ook bekijken als de verhouding tussen de dagelijkse voederopname ten opzichte van de dagelijkse groei, waarbij het alternatieve fokdoel is – zoals bij een groeiend aantal VPF-fokkers (waaronder Luk Vermeiren) – om beide te verhogen. Dit gebeurt dan op een manier dat de groei efficiënter wordt en bijgevolg hoger is dan de stijging van de voederopname. Op die manier wordt dus een verlaging van de voederconversie gerealiseerd. Daarbij is het streven naar mager vlees uiteraard nog een belangrijke uitdaging, maar zijn conformatie en typegetal (die met het Autofom-karkasclassificatietoestel niet meer gemeten worden) iets minder belangrijk geworden.

kensstal fokten, aangestuurd vanuit de lokale bedrijfsleiderskringen.

Hier merkte men dat een uitstekende groei gecombineerd kon worden met een uitstekende voederconversie. Dat ging in tegen de overtuiging dat voederconversie eerder gecorreleerd was aan een uitstekende karkaskwaliteit en in mindere mate aan een degelijke groei (zie kader). Vanuit deze ervaringen en *feed back* bij de klanten, pionierde Luk rond de jaren 2015-2016 verder met de beren Uniek en Urbanus naar een tweede versie van zijn nieuwe fokdoel gericht op groei en voederconversie. Hier kwamen de gunstige berichten van de jeugdgroei op de batterij er nog eens bij. In een derde evolutie rond de periode 2017-2018 werd dit fokdoel duidelijk omlijnd en kwam de hogere uniformiteit daarbovenop, naast een beter dan gemiddelde voederconversie en Autofom-index. Het moet gezegd dat bij deze laatste fase er een intensieve samenwerking was tussen Luk en KI Vansteelandt, uit het West-Vlaamse Krombeke. Samen ondersteunden ze dit fokdoel en in samenspraak ontwikkelden ze dit verder. Zo behaalde KI Vansteelandt in 2020 de Gouden Piétrain-award met de beer Zefke, ook een fokproduct van Luk Vermeiren. Ondertussen wordt er duchtig gesleuteld aan de robuustheid, via het experimenteren met stressnegatieve lijnen, en met de prestaties in de kraamstal.

Bikky als exponent van de visie

Indien we nu de afgeteste Optimal- en Optimal Prime-beren in de selectiemesterij bekijken van de laatste 5 jaar, en deze rangschikken op de fokwaarde 'levensgroei' (LG), staat Luk Vermeiren met maar liefst 36 eigengefokte beren in de top 50! Deze hebben allen een fokwaar-

de 'levensgroei' groter dan 150. Bovendien zijn er van de 14 beren gefokt door andere VPF-fokkers, in deze top 50, nog eens 6 gefokt uit een vader of grootvader afkomstig van Luk. We kunnen dus stellen dat deze fokker eigenhandig een aparte categorie beren gecreëerd heeft, een soort Optimal 2.0, waarvan de huidige beer in de kijker, Bikky, de exponent is.

Bikky is extreem in de fokwaarde 'levensgroei' (LG = 193), die duidelijk nog hoger is dan de heel hoge fokwaarde 'dagelijkse voederopname' (DVO = 159) resulterend in een goede fokwaarde voor voederconversie (VC = 121) en een degelijke fokwaarde 'karkaskwaliteit', bepaald met Autofom (AFI = 109) (zie tabel Top 5 en kader). Hierbij is voor elk kenmerk 100 punten het populatiegemiddelde. Dit resulteerde qua exterieur in een droge lange beer met voldoende ham en met een uitstekende carré.

Race voor Gouden Piétrain

Bikky ligt momenteel op plaats 3 in de tussenstand voor de Gouden Piétrain-Award 2022, waarvoor de volgende berekening 2022.3 – binnen 2 maanden – bepalend wordt voor de toekenning.

Op kop liggen momenteel de 2 broers Bassie en Berlingo van 't Lindenerf, gefokt door Hans Dejonckhere uit Ardoorie en in eigendom van KI De Wispelaere in Evergem. Leuk detail is dat de vader van deze beren, Zetta (eigenaar KI Vansteelandt), ook gefokt werd door Luk Vermeiren volgens de filosofie van een Optimal 2.0. Hans was namelijk de enige VPF-fokker die in dezelfde periode, 10 jaar terug, eveneens gestart is met een doorgedreven fokkerij op groei, met de fameuze beer Neuker van 't Molenheik als grondlegger. Deze beer was dan ook weer een halfbroer van bovengenoemde Pachter van Venetië.

Jürgen Depuydt, VPF

Winnaar met Vlaamse roots Gouden Innovatie Award voor SoundTalks op EuroTier

SoundTalks analyseert continu de gezondheidstoestand van de luchtwegen van varkens tijdens de opfok en tijdens het afmesten. Foto: EuroTier

Ook varkens hebben last van hoesten, niezen en heesheid bij luchtwegaandoeningen. SoundTalks herkent die geluiden. Door een snelle diagnostiek kan de primaire oorzaak snel aangepakt worden. Het systeem wint hiermee een dubbele gouden medaille op de grootste veehouderijbeurs EuroTier.

Omdat de hoestmonitor het welzijn van varkens verbetert, ontvangt Boehringer Ingelheim Vetmedica zowel een gouden Innovation Award als een gouden Animal Welfare Award op EuroTier 2022. Farmareus Boehringer Ingelheim investeerde in 2019 in het systeem, dat oorspronkelijk door een spin-off van de KU Leuven werd ontwikkeld.

24/7-analyse

Luchtwegproblemen bij varkens zorgen voor een verminderd welzijn en een verhoogde vatbaarheid voor ziekten en ook voor een slechtere voederconversie en een verminderde dagelijkse gewichtstoename. Dat kan leiden tot varkens met ondergewicht en tot ongelijke groepen, en het kan vanzelfsprekend ook de winstgevendheid in gevaar brengen.

SoundTalks analyseert continu de gezondheidstoestand van de luchtwegen van varkens tijdens de opfok en tijdens het afmesten. De monitoren – elk uitgerust met 6 microfoons – registreren alle geluiden in de stal en kunnen met behulp van een algoritme hoestgeluiden onderscheiden van andere geluiden. Aangezien het systeem 24 uur per dag registreert, kan het ook de intensiteit van het hoesten tijdens de rustfase registreren. Het systeem kan de hoest tot 5 dagen eerder detecteren dan de varkenshouder.

SoundTalks geeft het probleem aan via een stoplichtsysteem, direct in de stal of via een app op de smartphone. Zo kunnen ventilatieproblemen vroegtijdig worden verholpen en kan dankzij een snelle behandeling via vitamines, slijmoplossende middelen... van de symptomen van individuele dieren vaak worden afgezien van antibiotica of kan de behandeling vroegtijdig en gericht volgens een antibiogram worden uitgevoerd.

Zilveren medailles in de varkenshouderij

Er gingen ook 14 zilveren awards de deur uit, waarvan er nog 3 naar de varkenshouderij gingen. Zo ontving de verplaatsbare optiMarker van Höltscher + Leuschner er één. Het verplaatsbare station kan aan de hand van een 3D-camera het gewicht van vleesvarkens nauwkeurig bepalen en kan slachtrijpe dieren markeren. Ook Big Dutchman kreeg zilver voor de OlliGES-beddengoedrobot. Via camerabeelden gaat een intelligent doseersysteem na hoeveel strooisel er op welke plek nodig is.

Last but not least kreeg ook MIK International een zilveren award. De bovenzijde van het vloerverwarmingssysteem in een biggenhok is gecoat met omkeerbaar thermochromatische pigmenten. Die veranderen van kleur als de temperatuur verandert.

Sanne Nuyts